

ภาพจาก <https://en.wikipedia.org>

คู่มือชีวิต Einstein ที่ไม่มีคนรู้จัก

โลกรู้จัก Albert Einstein ในฐานะนักวิทยาศาสตร์ผู้ยิ่งใหญ่ของโลก แต่แทบไม่มีใครรู้จักภรรยาของเขาเลย ทั้ง ๆ ที่ผลงานทฤษฎีฟิสิกส์ของเขานั้นภรรยามีส่วนร่วมด้วยอย่างสำคัญ ชีวิตคู่ของทั้งสองเริ่มต้นด้วยความหวานชื่นและจบลงด้วยความขมขื่นอย่างไม่น่าเชื่อ

Mileva เป็นลูกสาวหน้าตาดีของครอบครัวชาว Serbia ที่พ่อแม่เป็นห่วงว่าจะหาชายแต่งงานด้วยไม่ได้ เนื่องจากเธอมีปัญหาเกี่ยวกับข้อสะโพกทำให้ขาสองข้างยาวไม่เท่ากันจนเดินกะเผลก และเธอมีสมองเป็นเย็บ

Milos พ่อของเธอมองการณ์ไกล พยายามสนับสนุนให้เธอเรียนข้ามมัธยมปลายซึ่งมีแต่ในโรงเรียนชาย โดยต้องไปขออนุญาตเป็นกรณีพิเศษ

เธอเรียนเก่งมากได้คะแนนฟิสิกส์สูงสุดในโรงเรียนเท่าที่เคยมีการสอบกันมา เธอฝันจะเรียนมหาวิทยาลัยและเป็นนักฟิสิกส์ แต่ในปี ๑๘๙๔ ที่เธอเรียนจบนั้น อาณาจักร Austro-Hungarian (เป็นประเทศ Serbia ในปัจจุบัน) ห้ามผู้หญิงเรียนมหาวิทยาลัย แต่พ่อเธอก็เอาชนะด้วยการส่งเธอไปเรียนที่ Switzerland ที่ Zurich Polytechnic ซึ่งเปรียบเสมือน MIT ของยุโรปในสมัยนั้น

Mileva เป็นผู้หญิงคนที่ ๕ ที่เข้าเรียนที่สถาบันแห่งนี้ และ ณ ที่นี้ในวัย ๒๒ ปี เธอก็ได้พบหนุ่มเยอรมันชื่ออายุ ๑๗ ปี มีนามว่า Albert Einstein ความรักของทั้งสองมิใช่รักแรกพบ หากเป็นความรักที่เกิดจากการมีรสนิยมทางวิชาการเหมือนกัน คือความบ้าคลั่งวิชาฟิสิกส์

Mileva รู้สึกประทับใจหนุ่มคนนี้ที่ไม่รู้สึกหวาดหวั่นความเก่งของเธอที่สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้จากการสอบเพียงครั้งเดียวในขณะที่เขาต้องสอบถึงสองครั้ง

หลังจากรู้จักกันได้ ๑ ปี ทั้งสองก็ตกหลุมรักอย่างถอนตัวไม่ขึ้น เขาเรียกเธอในจดหมายอย่างรักใคร่ว่า Doxerl (little doll) ส่วนเธอเรียกเขาว่า Johonzel (Johnnie) ทั้งสองคลั่งไคล้คณิตศาสตร์และคณิตศาสตร์เหมือนกัน ว่ากันว่าภาษารักของทั้งสองปนไปด้วยภาษาคณิตศาสตร์และดนตรีคลาสสิก

เมื่อ Einstein ให้แม่ดูรูปแฟนของเขา แม่ก็ร้องไห้ฟูมฟายเพราะหมายคาเด็กหญิงที่บ้านเกิดไว้แล้ว และที่ยิ่งตกใจมากขึ้นก็เพราะเธอเป็นคน Serbia ซึ่งคนเยอรมันค่อนข้างเหยียดหยาม ยิ่งกว่านั้นเธอก็แก่กว่าเขา เดินกะเผลก และเหนืออื่นใดไม่ใช่ชีวิต

Einstein ไม่ฟังแม่ เขามุ่งมั่นในความรักที่มีต่อเธอเช่นเดียวกับความพยายามที่จะอธิบายปรากฏการณ์ของโลกด้วยฟิสิกส์อย่างที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อน เมื่อเรียนจบเขาก็ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิบัตรในเมือง Bern และหลังจากนั้นไม่นาน Mileva ก็เกิดท้องขึ้นมา สิ่งที่เขาเสียใจมากที่สุดก็คือเมื่อเธอบอกเขา เขาตกใจและแสดงที่ท่าไม่พร้อมที่จะเป็นพ่อ เธอจึงเดินทางกลับบ้านพร้อม Lieserl ลูกสาวคลอดใหม่ อย่างไรก็ตามหลังจากเขาเขียนจดหมายถึงเธอแสดงความห่วงใยลูกสาวแล้ว Lieserl ก็หายไปจากโลกนี้ ไม่มีการพูดถึงเธออีกเลย ไม่ว่าในจดหมายหรือเอกสารเกี่ยวกับชีวิตของทั้งสอง มีคนเข้าใจว่าเธอคงเสียชีวิตหรือไม่ก็มอบให้คนอื่นไปเป็นลูกบุญธรรม

ในปีต่อมาเมื่อพ่อของ Einstein ใกล้ตายจึงยอมให้ทั้งสองแต่งงานกัน เธอรับเขาเป็นสามีทั้งน้ำตาเพราะการท้องทำให้เธอต้องเลิกเรียน และกลายเป็นขี้ปากในสถาบันที่แทบไม่มีนักศึกษาหญิงเลย

ชีวิตของ Mileva ดีขึ้นมาก เธอมีความสุขเพราะในปี ๑๙๐๔ ลูกชายคนโตคือ Hans Albert ก็เกิดซึ่งช่วยลดความเศร้าในการสูญเสียลูกสาวคนโต ในช่วงเวลานี้ทั้งสอง

ช่วยกันทำงานค้นคว้า ตกเตียง ร่วมกันเขียนบทความวิชาการจนตีพิมพ์พร้อมกับเธอต้องเลี้ยงลูกด้วย

ในปี ๑๙๐๕ ก็กลายเป็นปีอัศจรรย์ของ Einstein (Annus Mirabilis หรือ Year of Miracles) เพราะ ๕ บทความของเขาได้รับการตีพิมพ์และชื่นชมโดยนักฟิสิกส์ว่าเป็นการเปิดยุคใหม่ของวิทยาศาสตร์

Einstein ได้เขียนในหนังสือต่อมาว่าเขาและภรรยาได้ร่วมกันสร้างผลงานเหล่านี้ อย่างไรก็ตามก็เธอมิได้ใส่ชื่อในผลงานด้วย มีเพียงชื่อของ Albert Einstein เพียงคนเดียว ซึ่งต่างจาก Pierre และ Madame Curie ซึ่งเป็นสามี-ภรรยาที่ได้รางวัลโนเบลคู่กัน

Einstein ได้เปลี่ยนสภาพจากพนักงานจดสิทธิบัตรเป็นศาสตราจารย์ และในปี ๑๙๑๐ ลูกชายคนที่ ๒ คือ Eduard ซึ่งต่อมาสร้างความปวดร้าวให้ทั้งสองเป็นอย่างมากก็เกิดในเมือง Zurich

ในปี ๑๙๑๔ ซึ่งเป็นปีที่สงครามโลกครั้งที่ ๑ เริ่มต้น Einstein ก็รับตำแหน่งศาสตราจารย์ที่ University of Berlin ซึ่งเธอไม่ยินดีอย่างยิ่งเพราะคนเยอรมันดูถูกชนชาติเธอ และประการสำคัญเธอมีสัญชาติเยอรมันของสามีของเธอมิใช่ให้ลูกที่ลูกน้องซึ่งเป็นหญิงม่ายชื่อ Elsa Lowenthal ชีวิตดีฟ้า และผมบลอนด์

Einstein หลงรักเธอสุดใจพร้อมกับแปรเปลี่ยนมาซึ่งซึ่ง Mileva จนถึงกับเขียนกฎเกณฑ์กำหนดการอยู่ร่วมกันอย่างไม่มีเงื่อนไขของความรัก ทั้งสองทนอยู่กันเพื่อให้ลูกชายทั้งสองมีพ่อและแม่ "อย่างสมบูรณ์"

Mileva เสียใจจนสติแตกต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล เมื่อรักษาจนหายแล้วเธอก็ตัดสินใจรักษาคำคำศรัทธาของตัวเอง ไม่ต้องการอยู่กับคนที่ไม่รักเธอแล้ว ทั้งสองจึงหย่ากันในวันวาเลนไทน์ของปี ๑๙๑๙ และในปีนั้นเองเขาก็แต่งงานกับ Elsa

Mileva มั่นใจว่างานวิชาการที่ได้ทำด้วยกันจะต้องได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นในอนาคต ดังนั้น เงื่อนไขการหย่าข้อหนึ่งก็คือ การแบ่งปันรายได้ที่ได้รับจากงานวิชาการที่ได้ทำร่วมกัน และสัญชาติของเธอก็ถูกอีก เพราะอีก ๓ ปีต่อมา Einstein ก็ได้รับรางวัลโนเบล

Nazi ให้ความสนใจในตัวเขา ต้องการตัวเขาไปรับใช้การสร้างอาวุธ ดังนั้น ในปี ๑๙๓๓ เขากับ Elsa และลูกคิด ๒ คน ก็อพยพไปสหรัฐอเมริกา โดยไปเป็นอาจารย์ที่ Princeton

อีก ๗ ปีต่อมาลูกชายคนโตของเขาชื่อ Hans Albert ก็อพยพไปสหรัฐอเมริกาเป็นอาจารย์ที่ Berkeley ทั้งสองติดต่อกันน้อยมากถึงแม้ว่า Elsa จะเสียชีวิตไปแล้วก็ตาม ส่วน Mileva นั้นหายไปจากสังคม จมอยู่กับความเศร้าและความยากจน ชีวิตของเธอที่ Zurich ทุ่มเทให้กับการเลี้ยงดู Eduard ลูกชายคนเล็กซึ่งมีมันสมองเป็นเลิศ แต่ป่วยเป็นโรคจิตเภทมีอาการคลุ้มคลั่งเป็นพัก ๆ เธอเสียชีวิตในปี ๑๙๔๘ และ Eduard ต้องรักษาตัวตลอดไปจนเสียชีวิตในโรงพยาบาลในที่สุด

Albert Einstein เขียนในหนังสือว่าเขาไม่ได้พบ Eduard เป็นเวลากว่า ๓๐ ปี และคงจะเป็นการดีกว่าถ้าเขาจะไม่เกิดมาเสียเลย ไม่แปลกใจเลยที่ความคิดเช่นนี้สอดคล้องกับความเชื่อของลูกคนโตของเขาว่าพ่อได้ทอดทิ้งเขาและแม่

ถึงแม้ว่านักวิทยาศาสตร์อัจฉริยะผู้นี้จะทิ้งผลงานไว้เป็นบทความวิชาการกว่า ๓๐๐ ชิ้น และชื่อเขียนไม่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์อีกกว่า ๑๕๐ ชิ้น มีบทบาทเปลี่ยนแปลงโลกอย่างมากมาย แต่ก็มิได้มีความสุขจากการมีครอบครัวที่อบอุ่นเลย ทั้งหมดเขาเป็นคนทำให้มันเกิดขึ้นเองทั้งสิ้น? (ที)